

Bestuursrapportage

najaar 2017

Versiebeheer

Versie

Versienr	Auteur	Opmerkingen
0.1	H. Claus	
0.2	J. Homburg E. Roelenga J. Roorda	Voorleggen aan managers
0.4	J. Homburg E. Roelenga J. Roorda	d.d. 6 oktober 2017, aangeboden aan DB

Distributie

Versienr	Datum	Verspreid aan
0.3	22-9-2017	MT-GGD
0.4	05-10-2017	DB GGD
0.5	09-11-2017	AB GGD

Documenteigenaar	J. Roorda / H. Claus
Vastgesteld door	Algemeen bestuur
Datum vaststelling	9 november 2017
Geplande evaluatiedatum	n.v.t.
Digitale vindplaats	Corsa nummer: G17.002210

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	3
1. ALGEMEEN BEELD	5
2. STAND VAN ZAKEN IN HET WERK	7
2.1 Vernieuwen vanuit basistaken (uitvoering bestuursagenda)	7
2.2 GGD als vertrouwde adviseur	7
2.3 Modernisering Governance	8
2.4 Ontwikkeling van dienstverlening	9
2.5 Ontwikkeling van de organisatie	10
3. STAND VAN ZAKEN IN RISICO'S	13
3.1 Weerstandsvermogen in relatie tot financiële risico's	13
3.2 Weerstandsvermogen	13
3.3 Overzicht significante risico's	14
4. STAND VAN ZAKEN IN GELD	17
4.1 Algemeen financieel beeld 2017	17
4.2 Actualisering Bestuursrapportage Voorjaar 2017	17
4.3 Resultaat uit programma's en producten 2017	18
4.3.1 Programma Gezondheid	18
4.3.2 Programma Service & Samenwerking	20
4.3.3 Algemene baten en lasten	20
4.4 Projecten met een beperkte looptijd	23
4.5 Investerings	23
4.6 Prognose 2018 en verder	23
Extrapolaties uit de lopende exploitatie	24
5. BEGROTINGSWIJZIGING	25
BIJLAGE 1: HET INSTRUMENT BESTUURSRAPPORTAGE	26
BIJLAGE 2: PROJECTEN	27

1. ALGEMEEN BEELD

Voor u ligt de Bestuursrapportage najaar 2017. Het jaar 2017 kan worden gekenmerkt als een jaar waarin GGD IJsselland volop in beweging is. Vrijwel alle activiteiten die in de Bestuursrapportage Voorjaar 2017 zijn aangekondigd worden uitgevoerd.

Er wordt gewerkt aan nieuwe taken en activiteiten, zoals de toezichtstaak Wmo, de problematiek van antibioticaresistentie en de doorontwikkeling van de Jeugdgezondheidszorg 0-18 in 10 gemeenten. Samen met de gemeente Steenwijkerland wordt volop gewerkt aan de voorbereiding van verbreding van de dienstverlening jeugdgezondheidszorg voor alle 0-18 jarigen en de relaties met het sociale domein.

Daarnaast is GGD IJsselland volop bezig met de doorontwikkeling van haar interne organisatie met het doel gemeenten en burgers nog beter van dienst te kunnen zijn.

Governance

In het voorjaar van 2017 heeft de werkgroep Governance haar advies uitgebracht en wordt de uitvoering ervan ter hand genomen. De inhoudelijke lijn hierin is dat de inhoudelijke verbinding met gemeenten wordt versterkt (als eigenaar van en opdrachtgever aan de GGD). En daarnaast wordt gewerkt aan versteviging van de verbinding tussen de GGD en verschillende actoren binnen de individuele gemeenten (portefeuillehouder, college, raad en ambtelijk apparaat), de verbinding en samenwerking tussen gemeenten (bestuurlijk en ambtelijk) en last but not least de verbinding tussen GGD en gemeenten.

Jeugdgezondheidszorg

Vanaf september 2016 is de nieuwe werkwijze binnen de jeugdgezondheidszorg ingevoerd. In 2017 wordt deze vernieuwing verder vormgegeven. Daarbij is geïnvesteerd in de verbinding met gemeenten (jeugdzorg), scholen en voorschoolse voorzieningen.

Vanaf juli 2017 is een elektronische portal voor ouders (Mijn kinddossier) geïmplementeerd. Daarnaast worden de vragenlijsten in het voortgezet onderwijs vernieuwd.

Omgevingswet

De relatie en het belang van gezondheid in het ruimtelijke vraagstuk is verkend met bestuurders en afzonderlijke gemeenten. In het bestuur zijn afspraken gemaakt over welke rol verwacht wordt van de GGD op dit dossier. Ook vindt samenwerking plaats met de twee andere Gemeenschappelijke Regelingen (VR en OD) in onze regio.

Infectieziektenbestrijding

Nieuwe bedreigingen zijn inherent verbonden aan infectieziektebestrijding. Op dit moment vormt de toenemende resistentie van bacteriën tegen antibiotica een toenemend en serieus risico. Van GGD'en wordt gevraagd in de aanpak van dit probleem te investeren, samen met andere partijen in de gezondheidszorg. GGD IJsselland werkt hierin intensief samen met GGD regio Twente en het regionaal overleg acute zorg (ROAZ).

Financieel resultaat

De exploitatie van de GGD beweegt mee met de inhoudelijke activiteiten en koerst per saldo aan op het (bijgesteld) resultaat dat in de Bestuursrapportage Voorjaar 2017 is geschetst.

Voor het exploitatiejaar 2017 wordt een nadelig saldo van € 197.000 verwacht. De toelichting op het saldo is verder in hoofdstuk 4 uitgewerkt.

In de Bestuursrapportage Voorjaar 2017 is aangekondigd dat de gevolgen van de loonontwikkeling 2017 en wijzigingen in het kader van het IKB op voorhand niet binnen de begroting gedekt kunnen worden. Het totaal van de ontwikkelingen werd geraamd op € 430.000.

Na het bestemmen van het positieve saldo uit de jaarrekening 2016 (€ 113.000), bijstelling van de kosten voor invoering van het IKB (voordeel € 61.000) en diversen (€ 32.000) resteert uit de voorjaarsbestuursrapportage per saldo een tekort van € 224.000. Dit resultaat is, samen met de overige mutaties, verwerkt in deze rapportage.

Financieel voorziet GGD IJsselland geen grote knelpunten om haar dienstverlening binnen de vastgestelde begroting uit te voeren.

2. STAND VAN ZAKEN IN HET WERK

2.1 Vernieuwen vanuit basistaken (uitvoering bestuursagenda)

Met de Bestuursagenda 'Vernieuwen vanuit basistaken' heeft het bestuur voor de periode 2015-2017 in twee ambities de opgave voor de GGD bepaald:

Ambitie 1 GGD IJsselland is onze vertrouwde adviseur
Ambitie 2 Moderniseren van de Governance

De ambities zijn in de Bestuursagenda vertaald in twee programmalijnen voor de GGD, die terugkomen in de programmabegroting en in het jaarplan van GGD IJsselland. Ambitie 1 (en de programmalijn daarbij) komt met name in het begrotingsprogramma Gezondheid aan bod, Ambitie 2 (met bijbehorende programmalijn) in het begrotingsprogramma Service en Samenwerking. Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen kort beschreven.

2.2 GGD als vertrouwde adviseur

Wat is de bedoeling?

Het thema vertrouwde adviseur betekent dat de GGD zich actief verbindt met gemeenten en probeert gezamenlijk op te trekken. Gemeenten werken aan lokaal gezondheidsbeleid en hieraan levert de GGD een bijdrage, bijvoorbeeld door onderwerpen samen met andere gemeenten uit te voeren, informatie en kennis aan te dragen of ontwikkelingen te signaleren.

Activiteiten in 2017

Afspraken maken met gemeenten over onderwerpen

In het ambtelijk overleg worden afspraken gemaakt over onderwerpen die in de komende periode specifieke verdieping bij gemeenten vragen.

Daarnaast besteedt GGD IJsselland specifiek aandacht aan de volgende onderwerpen:

- Suïcide preventie
- Antibioticaresistentie
- Personen met verward gedrag
- Voorbereiding omgevingswet (in relatie tot een gezonde leefomgeving)
- Zorg voor statushouders
- Preventief ouderenbeleid
- Verbinding preventie – eerste lijn
- Evaluatie drank- en horecawet

Tijdig informeren gemeenten over ontwikkelingen

Tijdens de bestuurdersdag in maart 2017 hebben managers van GGD IJsselland een aantal inhoudelijke ontwikkelingen geschetst die in hun ogen van belang zijn voor de invulling van het werk van de GGD.

Daarnaast zal in het najaar een ontwikkelingsbrief verschijnen die aan gemeenten de relevante ontwikkelingen schetst en globaal inzicht geeft in de daarmee gepaard gaande financiële stromen

Actieve ondersteuning bij de implementatie van de nieuwe Omgevingswet

Naar aanleiding van de bestuurlijke conferentie over de implementatie van de nieuwe omgevingswet is geïnterviewd op welke wijze de GGD gemeenten hierin zo adequaat mogelijk kan ondersteunen.

Versterken monitoringsfunctie

De volgende activiteiten zijn uitgevoerd:

- De evaluatie van de drank- en horecawet is afgerond en de resultaten zijn gepresenteerd
- Er zijn andere vormen van presenteren van de monitorgegevens ontworpen
- De resultaten van de volwassenen- en ouderenmonitor zijn in een nieuwe opzet gepresenteerd
- De kindermontor wordt anders vormgegeven
- Er zijn gesprekken gevoerd met de wethouder van Zwolle (als pilot) met als doel thematisch, specifieke onderwerpen uit te diepen en zo te beproeven of het informeren van bestuurders op deze wijze een toevoeging is.
- De interne samenwerking met de JGZ is versterkt o.a. ten behoeve van het maken van schoolprofielen.

2.3 Modernisering Governance

Wat is de bedoeling?

Voor de modernisering van de Governance zijn vier elementen relevant: inhoudelijke meerwaarde, stevige bestuurlijke relatie met gemeenten, financiering en control en juridische afspraken.

Inhoudelijke meerwaarde

Voor de inhoudelijke samenwerking vormt de programmalijn 'GGD als vertrouwde adviseur' de basis. Bij de uitvoering van werkzaamheden vormt het ambtelijk-bestuurlijk samenspel van alle gemeenten en de GGD in de vorm van opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap een belangrijke dimensie. Een goede opdrachtgever is betrokken en stelt de opdrachtnemer in staat om zijn werk goed te doen. Een goede opdrachtnemer ondersteunt de opdrachtgever in het formuleren en aanscherpen van de opdracht en levert wat wordt gevraagd.

Stevige bestuurlijke relatie

Het algemeen bestuur vormt het formele besluitvormende orgaan van de gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland. Naast formele besluitvorming is goede bestuurlijke samenwerking van essentieel belang voor het goed functioneren van de GGD. Het bestuur formuleert in haar rol als opdrachtgever de gewenste inhoudelijke meerwaarde die de GGD moet leveren (de opdracht) en organiseert het speelveld om tot deze de invulling van deze opdracht te komen.

Financiering en control

Transparantie in financiën en control draagt bij aan vertrouwen en stelt gemeenten in staat om op hoofdlijnen te sturen. Transparante sturing van financiering vraagt om nieuwe financiële afspraken die voor gemeenten inzichtelijk en functioneel zijn. De GGD zorgt ervoor dat de financieringssystematiek ondersteunend is aan haar adviesrol door passende afspraken met gemeenten.

Juridische afspraken

De gemeenschappelijke regeling vormt het kader dat effectieve sturing en besturing (Governance) mogelijk maakt. Binnen deze formele kaders worden verdere praktische afspraken gemaakt om de goede samenwerking vorm te geven en om financieel op orde te zijn en te blijven.

Activiteiten in 2017

Bestuurdersdag

Op 30 maart 2017 heeft de bestuurdersdag van GGD IJsselland plaatsgevonden. Op deze dag is teruggekeken op de uitvoering van de bestuursagenda 2015-2017. Daarna is nagedacht over de opdracht aan de GGD voor de komende periode. De opbrengst van deze dag wordt vertaald in een 'verlengde' bestuursagenda tot einde 2018. Daarna zal (na de gemeenteraadsverkiezingen) met een nieuw bestuur een bestuursagenda voor de volgende vier jaar worden gemaakt.

Afspraken met raadsgriffiers en organiseren raadsinformatiebijeenkomst

Een geplande bijeenkomst voor raadsleden bij de GGD in Zwolle is helaas niet doorgegaan (vanwege te weinig aanmeldingen). Voor 2017 zijn met afzonderlijke portefeuillehouders afspraken gemaakt over de organisatie van raadsbijeenkomsten in afzonderlijke gemeenten.

Met raadsgriffiers is overlegd over de toekomstige informatievoorziening aan gemeenteraden. Samen met de Veiligheidsregio en Omgevingsdienst (in oprichting) wordt gewerkt aan invulling van de informatievoorziening aan gemeenteraden na de verkiezingen in 2018.

Bespreken advies werkgroep Governance

De werkgroep Governance heeft haar advies opgeleverd. In een werksessie met het algemeen bestuur zijn de resultaten besproken en verwerkt in een aantal concrete activiteiten. Zo verschijnt in 2017 voor de eerste keer een ontwikkelingsbrief. Vanaf medio 2017 wordt een snelle terugkoppeling van bestuursvergaderingen aan gemeenten verzorgd. Vanaf 2018 worden vergaderingen van het bestuur anders ingericht, wordt jaarlijks een bestuurdersdag georganiseerd en wordt ook het samenspel met het ambtelijk overleg versterkt.

Instellen van een financiële adviescommissie

Een nieuwe opdracht voor een financiële adviescommissie ligt in het najaar van 2017 ter vaststelling voor aan het dagelijks bestuur.

2.4 Ontwikkeling van dienstverlening

Wat is de bedoeling?

GGD IJsselland wil relevante, effectieve diensten leveren die een bijdrage leveren aan een gezonde samenleving en gedragen worden door alle partijen in IJsselland (inwoners, gemeenten, scholen, (curatieve) zorgverleners en andere ketenpartners). Hieronder worden de belangrijkste activiteiten toelicht.

Activiteiten in 2017

Doorontwikkeling nieuwe integrale werkwijze Jeugdgezondheidszorg

De jeugdgezondheidszorg heeft in het tweede projectjaar van het Masterplan een nieuwe integrale werkwijze ingevoerd. De projectperiode is op 1 juli 2017 afgerond. Alle gemeenten (met uitzondering van gemeente Steenwijkerland, waar jeugdgezondheidszorg wordt aangeboden aan de kinderen en jongeren van 4 tot 18 jaar) beschikken nu over integrale teams jeugdgezondheidszorg die een doorlopende lijn voor alle jeugdigen van 0-18 jaar verzorgen.

Met deze nieuwe werkwijze voldoet de Jeugdgezondheidszorg aan de wettelijke eisen van het basispakket Jeugdgezondheidszorg, kan meer aandacht worden besteed aan kinderen met risico's en is er meer ruimte om te voldoen aan wensen en behoeften van ouders en jongeren.

Op het voortgezet onderwijs is per 1 september 2017 een nieuwe vragenlijst "Jij en je Gezondheid" ingevoerd omdat de bestaande EMOVO vragenlijst niet meer ondersteund werd door het RIVM waardoor deze EMOVO vragenlijst niet meer gebruikt kan worden.

In juli 2017 is een verdere stap in de digitalisering voor ouders ingevoerd; dit is gerealiseerd door aankoop en invoering van de module Mijn Kinddossier. Via Mijn Kinddossier kunnen ouders met kinderen van 0-12 jaar alle belangrijke informatie over de ontwikkeling, groei en opvoeding van hun kind inzien. Ouders vullen op deze plek ook vragenlijsten digitaal in en kunnen afspraken wijzigen.

Geven van informatie en maken van afspraken over nieuwe integrale werkwijze Jeugdgezondheidszorg

Alle relevante ketenpartners zijn geïnformeerd over de nieuwe werkwijze van de Jeugdgezondheidszorg en in alle gemeenten zijn structurele afspraken over de samenwerking en aanvullende activiteiten gemaakt.

Versterken relatie tussen Jeugdgezondheidszorg, scholen en voorschoolse voorzieningen

Alle (voor)scholen kennen hun contactpersoon bij de Jeugdgezondheidszorg. Alle (voor)scholen zijn ten minste één keer bezocht. De mogelijkheden voor verbetering in de samenwerking met het voortgezet onderwijs zijn verkend.

Overgang van Jeugdgezondheidszorg 0-4 Steenwijkerland naar GGD

In juni 2017 heeft zowel het college van B&W van de gemeente Steenwijkerland als het bestuur van GGD IJsselland de businesscase voor de overdracht van Jeugdgezondheidszorg 0-4 aan GGD IJsselland vastgesteld. Daarmee is de weg vrijgemaakt voor de feitelijke overdracht per 1-1-2018. Op dit moment wordt gewerkt aan de overdracht van de dienstverlening en een zorgvuldige overgang van betrokken medewerkers.

Aanpakken antibioticaresistentie

In nauwe samenwerking met een aantal partijen, waaronder het Regionaal overleg acute zorg (ROAZ) en de medisch microbiologen van de ziekenhuizen in de Regio en de GGD-en uit Twente en Noord en Oost Gelderland is dit voorjaar een regionaal zorgnetwerk gevormd dat gericht is op bestrijding van antibioticaresistentie in met name verpleeg- en verzorgingshuizen en de thuissituatie.

Ontwikkelen GGD Academy

GGD IJsselland ontwikkelt het concept van de GGD Academy en onderzoekt de haalbaarheid van het doel om een Academy kostendekkend te kunnen uitvoeren en hiermee (indirect) de publieke gezondheid in de regio te versterken.

Sinds mei is een kwartiermaker bezig met een verkenning. Er blijkt bij onze ketenpartners en ook medewerkers veel vraag en enthousiasme op dit onderwerp maar het vergt wel tijd om tot een goede en werkbare pilot te komen.

Versterking van publieke taken in gezondheidszorg voor ouderen

Voor gemeenten is het van belang om de groeiende vraag van zorg en ondersteuning zoveel mogelijk te beperken door het ontwikkelen van een preventief ouderengezondheidsbeleid. In de wet Publieke Gezondheid is vastgelegd dat preventief ouderengezondheidsbeleid onderdeel van het lokaal gezondheidsbeleid moet zijn (WPG art 5a). Vormgeven van preventief ouderenbeleid vraagt inzet en verbinding van vele (lokaal en regionaal werkende) partijen.

GGD IJsselland heeft samen met gemeenten en andere partijen verkend wat nodig is om het preventieve ouderenbeleid vorm te geven en in hoeverre hierin een rol van de GGD gewenst is.

In het najaar van 2017 wordt aan het bestuur een aantal scenario's (keuzemenu) voorgelegd voor de rol die GGD IJsselland in het kader van preventieve ouderenzorg zou kunnen vervullen.

2.5 Ontwikkeling van de organisatie

Wat is de bedoeling?

De GGD verricht uiteenlopende taken die uiteenlopende expertise van professionals vragen. De GGD werkt in 11 gemeenten en wil haar diensten nog beter laten aansluiten op lokale wensen en omstandigheden. Om hierin slagvaardig te zijn is het van belang dat professionals (binnen kaders) ruimte hebben om meerwaarde te creëren en investeren in externe oriëntatie. Gedeelde waarden zijn daarin belangrijke leidende principes om het werk vorm te geven. Wij willen eigenaarschap van medewerkers stimuleren en medewerkers in staat stellen om zelf het werk te organiseren en hun professionele rol in te vullen.

Activiteiten in 2017

Organisatieontwikkelagenda 2017/2018

Vanaf begin 2017 wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van GGD IJsselland. De organisatieontwikkeling kent drie hoofdthema's, met daaronder steeds drie koersbepalende speerpunten:

1. De maatschappelijke opdracht
 - a. De GGD voelt voor onze gemeenten als de 'eigen afdeling Volksgezondheid'
 - b. We kennen onze klanten en zetten deze centraal in ons werk
 - c. We zijn als GGD zichtbaar aanwezig in ons netwerk
2. Samenwerking
 - a. We weten waar we wel en niet van zijn als GGD
 - b. We werken intern team overstijgend samen, daar waar dat functioneel is
 - c. We kennen onze externe partners en werken daar optimaal mee samen
3. Persoonlijk leiderschap
 - a. We hebbe invulling gegeven aan persoonlijk leiderschap en wat dit betekent voor onszelf
 - b. We maken vooraf afspraken en spreken elkaar daar op aan
 - c. Onze duurzame inzetbaarheid is verhoogd.

Vanaf het voorjaar zijn in alle teams gesprekken gevoerd. De opbrengst van deze gesprekken wordt gebruikt voor de verdere invulling en uitvoering van de organisatieontwikkeling. Daarnaast buigt het management zich over de inrichting en besturing van de organisatie.

Ontwikkelen nieuw intranet

Vanaf 1 september werkt de projectgroep aan een nieuw 'sociaal' intranet dat het digitaal uitwisselen van kennis en informatie onder medewerkers van de GGD (en mogelijk ook externe partners) moet vergemakkelijken.

Invulling informatiemanagement

GGD IJsselland werkt steeds meer met digitale systemen en geautomatiseerde verwerking van gegevens. Daarbij ontstaan steeds complexer wordende processen waarbij soms meerdere organisaties betrokken zijn. Naast technische uitdagingen in informatievoorziening, stelt het verwerken van gegevens in de zorg hoge eisen aan veiligheid, zorgvuldigheid en beschikbaarheid van gegevens. Het informatiemanagement van GGD IJsselland vraagt om structurele versterking en inbedding in de organisatie. Bij informatiemanagement gaat het niet alleen om techniek, maar vooral om afstemming met inhoudelijke processen en het gedrag van betrokken professionals. Vanaf september 2017 is een adviseur Informatiestrategie aangetrokken die informatiemanagement verder vorm gaat geven en werkt aan concrete projecten.

Verbeteren informatiebeveiliging

Het beveiligen van informatie en voldoen aan de nieuwe wettelijke eisen voor het verwerken van persoonsgegevens is een thema dat voortdurend aandacht vraagt.

In het voorjaar is het beleid ten aanzien van informatiebeveiliging opgesteld en is voor medewerkers een vernieuwde handreiking voor het delen van cliënteninformatie verschenen. De komende maanden wordt gewerkt aan de implementatie van de nieuwe eisen voor de Algemene verordening Gegevensverwerking (AVG). Ook wordt gewerkt aan het verder implementeren aan de kwaliteitsnormen voor gegevensbeveiliging in de zorg (NEN-7510).

Aanschaffen en invoeren nieuw personeels- en financieel systeem eenheid Bedrijfsvoering

De eenheid bedrijfsvoering van de Veiligheidsregio IJsselland voert de bedrijfsvoering voor de GGD uit. In het voorjaar is de aanbesteding voor een nieuw Personeels- en Financieel systeem afgerond met de gunning aan twee partijen (Unit4 en Raet). De nieuwe systemen worden de komende maanden geïmplementeerd en zullen vanaf 1 januari 2018 operationeel zijn.

Bevorderen gezondheid medewerkers

Gezonde werknemers vormen het hart van iedere organisatie. In het bijzonder geldt dit voor de GGD (practice what you preach). Op initiatief van medewerkers werkt de GGD aan bevordering van een

goede gezondheid van medewerkers. Iedere maand wordt aandacht besteed aan een aspect van gezondheid, waarbij wordt aangesloten bij landelijke campagnes als Ik Pas en Stoptober.

3. STAND VAN ZAKEN IN RISICO'S

3.1 Weerstandsvermogen in relatie tot financiële risico's

Risicomanagement is een natuurlijk en integraal onderdeel van de totale bedrijfsvoering binnen GGD IJsselland. Integraal risicomanagement levert een bijdrage aan het efficiënter en effectiever beheersen van de risico's en het realiseren van de organisatiedoelstellingen. In deze paragraaf worden de risico's voor GGD IJsselland financieel vertaald en vervolgens afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit om risico's af te kunnen dekken. Daarmee ontstaat inzicht in het weerstandsvermogen van GGD IJsselland. Het weerstandsvermogen van GGD IJsselland bestaat uit de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen maatregelen in de vorm van voorzieningen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie. Onder weerstandscapaciteit wordt verstaan de middelen en mogelijkheden waarover de GGD beschikt om niet geraamde kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder dat dit ten koste gaat van uitvoering van het takenpakket.

In het AB van 18 december 2014 is het beleidskader Risicomanagement en weerstandsvermogen 2015-2018 vastgesteld. Het belangrijkste is dat risico's steeds gestructureerd worden geïnventariseerd en gemonitord. Jaarlijks vindt actualisatie plaats van de geïnventariseerde risico's. Hiervan wordt verslag gedaan in de najaarsbestuursrapportage. Het belangrijkste doel van risicomanagement is risico's beter beheersen. Door risico's jaarlijks te inventariseren en monitoren, is GGD IJsselland beter in staat tijdig maatregelen te nemen om te voorkomen dat risico's werkelijkheid worden en om de financiële gevolgen te beperken.

Bij het vaststellen van de notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2015-2018 is verder besloten tot het regelmatig evalueren van het weerstandsvermogen. Dat gebeurt aan de hand van de benodigde weerstandscapaciteit die volgt uit het risicoprofiel van GGD IJsselland. Ook is afgesproken dat de ratio voor het weerstandsvermogen voldoende is, ofwel 1,0 tot 1,4 keer de benodigde weerstandscapaciteit bedraagt.

Evaluatie van de notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2015-2018 vindt plaats in 2018. Op voorhand zijn de volgende aandachtspunten te benoemen: wijze van berekenen financiële impact en integreren beleid rondom opbouw en gebruik bestemmingsreserves. De ontwikkeling van een nieuwe notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen gebeurt in samenhang met de ontwikkeling van de nieuwe notitie kostprijsberekening.

3.2 Weerstandsvermogen

Het risicoprofiel is tot stand gekomen door voor elke afdeling de risico's te bepalen. Aan elk risico is een kans en financiële impact toegekend. Bij het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit wordt uitgegaan van een reëel scenario en van uitsluitend significante risico's. Rampen, bezuinigingen en kleine risico's worden niet meegenomen.

Bij een reëel scenario is een bedrag van € 392.000,- nodig om de risico's af te dekken. Zie voor een onderbouwing van de benodigde weerstandscapaciteit, het overzicht significante risico's (paragraaf 3.3). Waarbij de risico's die (gedeeltelijk) worden afgedekt door een bestemmingsreserve niet moeten worden meegerekend. Voor een weerstandsvermogen met ratio 1 is de benodigde weerstandscapaciteit derhalve € 392.000,- en bij een ratio van 1,4 is dat € 548.800,-. De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt op basis van de huidige inzichten per oktober 2017 € 572.340,-. Deze bestaat uit de post onvoorzien met € 90.000,- en de algemene reserve met € 482.340,-. Dit betekent dat met een ratio van 1,5 het weerstandsvermogen ruim voldoende bedraagt en de organisatie de verwachte impact van haar risico's kan opvangen zonder dat dit hoeft te leiden tot beleidsaanpassingen.

Daarnaast kent GGD IJsselland een aantal bestemmingsreserves:

Bestemmingsreserve	Benodigd	1 januari 2017
Maatwerk en projecten*	€ 630.000,-	€ 148.400,-
PGA	€ 150.000,-	€ 510.253,-
SOA Sense	€ 25.000,-	€ 22.500,-

* Sinds 2013 is in de tarieven van de GGD voor maatwerk en projecten een opslag verwerkt voor dekking van risico's i.v.m. het tijdelijke karakter van het werk. De risicocomponent in het tarief wordt gereserveerd voor dekking van eventuele frictiekosten die kunnen voortvloeien uit taken die de GGD op verzoek van gemeenten of andere klanten levert. De benodigde omvang is aangepast op basis van het geactualiseerd risicoprofiel per september 2017.

3.3 Overzicht significante risico's

Jaarlijks komt in deze paragraaf een geactualiseerd risicoprofiel terug, conform het beleidskader Risicomanagement in de vorm van een top 10 risico's. Vanwege het geringe aantal risico's in de risicoklasse 'Urgent' is er voor gekozen om een overzicht te maken van de significante risico's en de risico's die geheel of gedeeltelijk afgedekt worden door een bestemmingsreserve.

1. Faillissement van toeleveranciers; implementatiekosten en inwerken van medewerkers als gevolg van het wegvallen van 1 toeleverancier

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 150.000,-

Maatregelen & Ontwikkelingen: waar mogelijk wordt samenwerking gezocht met andere GGD'en om gezamenlijk diensten aan te besteden. Bij het afsluiten van contracten worden bepalingen opgenomen die continuïteit van de dienstverlening waarborgen.

2. Claims en juridische procedures; claims van derden of niet inbare claims bij derden

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 100.000,-

Maatregelen & Ontwikkelingen: Negatief uitvallende uitspraken leiden direct tot kosten c.q. te betalen bedragen op de balans. Het afsluiten van verzekeringen bij schade en aansprakelijkheid leidt tot het terugdringen van de verwachte impact.

3. Extra inzet van medewerkers bij uitbraak infectieziekte

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 82.000,-

Maatregelen & Ontwikkelingen: Infectieziektebestrijding heeft een personele formatie die voldoende is voor de dagelijkse taken. Bij een eventuele grote uitbraak van een infectieziekte is een sterk verhoogde personele inzet noodzakelijk. Naar verwachting vergoedt het rijk een deel hiervan, maar de GGD zal in die situatie ook zelf extra kosten moeten maken.

4. Arbeidsconflict met een medewerker leidt tot plaatsen op non-actief en ontslag

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 60.000,-

Maatregelen & Ontwikkelingen: Team HRM is erop gericht een goede afstemming tussen de belangen van de organisatie en die van de medewerkers te bewerkstelligen.

5. Boventallig personeel vanwege beëindigen of afnemende aanvullende producten

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 481.600,-
bestemmingsreserve

Maatregelen & Ontwikkelingen: Sinds 2013 is in de tarieven van de GGD voor aanvullende producten en projecten een opslag verwerkt voor dekking van risico's i.v.m. het tijdelijke karakter van het werk. De risicocomponent in het tarief wordt gereserveerd voor dekking van eventuele frictiekosten die kunnen voortvloeien uit taken die de GGD op verzoek van gemeenten of andere klanten levert. Kosten als gevolg van dit risico komen ten laste van de bestemmingsreserve Maatwerk en projecten. Naast het continu acquireren voor nieuwe opdrachten, wordt gekeken naar de omvang van het personeelsbestand in relatie tot de werkzaamheden in een periode. Waar mogelijk worden vacatures ingevuld met tijdelijk personeel en gaat de GGD meerjarige contracten aan met een opzegtermijn.

7. Bovenmatig personeel vanwege afnemende dienstverlening aan Publieke Gezondheid Asielzoekers

Risicocategorie: financieel

netto verwachte impact: € 0,-

bestemmingsreserve

GGD IJsselland verzorgt voor COA de activiteiten m.b.t. Publieke Gezondheidszorg voor asielzoekers (PGA). Deze taken zijn vastgelegd in een overeenkomst tussen COA, GGD-GHOR Nederland en de GGD'en in Nederland en worden betaald door COA. Door ontwikkelingen in aantallen en (tijdelijke) opening dan wel sluiting van asielzoekerscentra is PGA een moeilijk te beheersen taak voor GGD IJsselland. Om risico's op te kunnen vangen is een bestemmingsreserve PGA gevormd. Daarnaast wordt gekeken naar de omvang van het personeelsbestand in relatie tot de werkzaamheden in een periode. Waar mogelijk worden vacatures ingevuld met tijdelijk personeel.

4. STAND VAN ZAKEN IN GELD

De financiële paragraaf in deze rapportage geeft een toelichting op hoofdlijnen en maakt de verbinding met de indeling van de programmabegroting 2017.

4.1 Algemeen financieel beeld 2017

Voor het exploitatiejaar 2017 wordt een nadelig saldo van € 197.000 verwacht. De toelichting op het saldo wordt verder in deze financiële paragraaf uitgewerkt op basis van de onderdelen uit de programmabegroting. Door deze systematiek wordt een consequente lijn doorgetrokken vanuit de begroting die uiteindelijk ook in de jaarrekening zal worden gehanteerd. Hierdoor kan de ontwikkeling binnen de begrotingsonderdelen goed worden gevolgd.

In de voorjaarsbestuursrapportage is een tekort aangekondigd van € 430.000. In de toelichting in paragraaf 4.2 is aangegeven dat deze prognose door diverse oorzaken kan worden bijgesteld tot € 226.000. Het verschil tussen deze prognose en de prognose uit de najaarsbestuursrapportage is minimaal. In paragraaf 4.3 worden de afwijkingen nader toegelicht. Een aantal afwijkingen werken door in 2018 t.w.;

-	- Loonontwikkeling	pm	
-	- Reizigersadvisering	€ 93.000	nadeel
-	- Huisvesting	€ 55.000	nadeel

In paragraaf 4.6 zijn deze structurele componenten nader toegelicht.

4.2 Actualisering Bestuursrapportage Voorjaar 2017

In de Bestuursrapportage Voorjaar 2017 zijn een aantal financiële knelpunten gemeld tot een totaalbedrag van € 430.000 waarvoor op dat moment geen dekking binnen de reguliere begroting beschikbaar was. In de Bestuursrapportage Voorjaar 2017 werd voorgesteld een deel van de knelpunten uit het voordelig rekeningsaldo 2016 te dekken. In de vergadering van het algemeen bestuur van 22 juni 2017 is besloten het rekeningsaldo 2016 van € 113.000 te bestemmen voor ontwikkeling van de loonkosten 2017.

De knelpunten uit de Bestuursrapportage Voorjaar 2017 zijn als volgt verwerkt:

- Loonkostenontwikkeling: In de Bestuursrapportage Voorjaar 2017 is een loonontwikkeling gemeld van € 250.000. De omvang van dit knelpunt is gebaseerd op een inschatting. Het effect van deze ontwikkelingen is verwerkt in de budgetten voor de loonkosten. De ontwikkeling van de loonkosten wordt door een groot aantal variabelen beïnvloed, waardoor het effect van specifiek de cao-index en pensioenpremie niet binnen een kort tijdsbestek is te bepalen. Door verwerking van het rekeningsaldo 2016 is het effect beperkt tot € 137.000.
- Individueel Keuzebudget: In de Bestuursrapportage Voorjaar 2017 was een maximaal effect van € 144.000 gemeld. Dit effect hangt samen met de toevoeging van 14,4 uur bovenwettelijk verlof aan het IKB budget. Deze uren waren voorheen verwerkt in het reguliere verlofsaldo van de medewerkers. De prognose in de Bestuursrapportage Voorjaar 2017 was gebaseerd op een aanname van de gemiddelde loonkosten per uur. Uit nacalculatie, gebaseerd op de gerealiseerde loonkosten, is gebleken dat het maximaal effect moet worden bijgesteld naar € 83.000. Op peildatum 1 september 2017 is nog maar een deel van het IKB budget door de medewerkers ingezet. Op dit moment kan nog geen inschatting worden gemaakt van het netto effect. De verwachting is dat slechts een klein deel van het bovenwettelijk verlof teruggekocht zal worden, in de prognoses is derhalve uitgegaan van het maximaal effect van € 83.000.
- Nieuwe ontwikkelingen: Doordat de aanstelling van een arts infectieziektebestrijding is vertraagd wordt verwacht dat de geraamde kosten voor 2017 € 32.000 lager uitvallen. In de Bestuursrapportage

tage Voorjaar 2017 was een tekort aan dekking van € 36.000 gemeld, door de bijstelling van de kosten wordt nog een klein nadeel verwacht.

In onderstaande tabel zijn de bijstellingen samengevat;

Onderwerp;	prognose	bijstelling	Prognose na- jaar 2017
Loonontwikkeling	€ 250.000	-€ 113.000	€ 137.000
Ontwikkeling IKB	€ 144.000	-€ 61.000	€ 83.000
Incidenteel 2017	€ 36.000	-€ 32.000	€ 4.000
Totalen	€ 430.000	-€ 206.000	€ 224.000

4.3 Resultaat uit programma's en producten 2017

In onderstaande tabel zijn de resultaten per begrotingsonderdeel weergegeven:

Begrotingsonderdeel	Voordeel	Nadeel
Programma's		
Gezondheid		€ 203.000
Service & Samenwerking		€ 8.000
Algemene baten en lasten	€ 14.000	
Totalen	€ 14.000	€ 211.000

In paragraaf 4.1 is het algemene financiële beeld weergegeven. De belangrijkste afwijkingen in de programma's en producten worden in de volgende paragrafen nader toegelicht. Hierbij wordt alleen stilgestaan bij belangrijke financiële knelpunten en ontwikkelingen

4.3.1 Programma Gezondheid

Jeugdgezondheidszorg 0-18

€ 20.000 voordelig

In september 2016 is jeugdgezondheidszorg 0 – 18 gestart met uitvoering van de nieuwe werkwijze. Daarbij is het basispakket opnieuw vastgesteld en is de financiering herzien. Het huidige exploitatiejaar is het eerste jaar waarin volledig volgens de nieuwe opzet wordt gewerkt. Hiervoor is de begroting jeugdgezondheidszorg 0 -18 opgesteld. Voor de monitoring hiervan ontbreken ervaringscijfers, deze moeten in de komende jaren worden opgebouwd. Het uiteindelijke doel is een structureel sluitende begroting waarin alle noodzakelijke componenten financieel zijn vertaald.

In dit eerste (overgangs) exploitatiejaar is de begroting nog volop in beweging. Dit heeft o.a. te maken met de personele mutaties ten gevolge van de invoering van de nieuwe werkwijze waarbij wordt gezocht naar de noodzakelijke capaciteit om de werkzaamheden uit te kunnen voeren. Er wordt relatief veel (tijdelijk)extern personeel ingehuurd. Dit brengt hogere kosten met zich mee die grotendeels worden opgevangen door (tijdelijk) beperkt invullen van vacatures. Daarnaast is het tekort aan budget met betrekking tot de loonindex in de prognoses verwerkt. Samen met overige mutaties en inzet van de volledige post onvoorzien (€ 150 duizend) binnen de exploitatie van Jeugdgezondheidszorg wordt voor 2017 een voordelig resultaat van € 20.000 verwacht, ten opzichte van het oorspronkelijke budget (van in totaal € 12,8 mln.) dat in de programmabegroting 2017 is opgenomen.

In de prognose is nog geen rekening gehouden met de mogelijke extra inzet op twee contactmomenten. Door de inspectie is geconstateerd dat extra inzet op twee contactmomenten noodzakelijk is om aan de eisen van de inspectie te voldoen. Het plan hiervoor is opgesteld maar nog niet besloten en

ingevoerd. De mogelijke kosten die hier voor 2017 nog uit zullen voortvloeien zullen ten laste van de centrale post onvoorzien worden gebracht waarvoor nog € 45.000 beschikbaar is.

Door de invoering van de nieuwe werkwijze met andere normen en verschuiving in functies is een bovenformatie ontstaan bij de functie van de doktersassistenten. In 2017 wordt een plan opgesteld om deze bovenformatie terug te brengen. Fricatiekosten lopen voor een deel door naar 2018. Voor deze frictiekosten was binnen het project masterplan JGZ dekking beschikbaar. Met betrekking tot het project wordt voor 2017 een voordelig saldo verwacht. Voorgesteld wordt dit saldo naar 2018 over te hevelen voor dekking van de frictiekosten in 2018(zie ook paragraaf 4.5).

In de toelichting zijn de belangrijkste aspecten vermeld die momenteel het financiële beeld van de exploitatie jeugdgezondheidszorg bepalen. De evaluatie van de nieuwe werkwijze moet nog plaatsvinden en staat gepland najaar 2017 doorlopend tot maart 2018. Dit kan leiden tot bijstelling van de formatie. Daarnaast doen zich nieuwe kostenontwikkelingen voor, waaronder extra kosten voor gebruik van een nieuwe vragenlijst voortgezet onderwijs die voorheen gratis was, waarvan volgend jaar moet worden bekeken of dit binnen de financiële kaders past.

Infectieziektebestrijding,

€ 96.000 nadelig

In de voorjaarsbestuursrapportage is aangegeven dat voor 2017 voor deze taak incidenteel € 103.500 aanvullend budget benodigd was voor intensivering van de activiteiten. Door diverse bijstellingen die per saldo een positief effect hebben van € 7.500 wordt voor 2017 een nadelig saldo van € 96.000 verwacht. Binnen het kader van de voorjaarsbestuursrapportage wordt dit tekort gedekt door incidentele inkomsten die op diverse onderdelen binnen de begroting.

Daarnaast is gebleken dat de gemeentelijke bijdrage op deze taak niet in overeenstemming is gebracht met de taakuitbreiding. Dit hangt samen met de werkzaamheden met betrekking tot technisch hygiënische zorg. Zie hiervoor ook de toelichting bij de taak Toezicht.

Toezicht

€ 141.500 voordelig

Het voordelig resultaat wordt veroorzaakt door aanvullende inkomsten uit inspecties kinderopvang. Daarnaast kon niet alle vacatureruimte worden benut, waardoor kosten niet gelijk opgaan en achterblijven bij de raming.

Naast de afwijkingen in inkomsten en uitgaven ten opzichte van de ramingen is geconstateerd dat een deel van de gemeentelijke bijdrage niet juist verantwoord is. Een deel van de oorspronkelijke basistaak technisch hygiënische zorg is overgeheveld naar infectieziektebestrijding. In de nieuwe formatieomvang van het team infectieziektebestrijding is daarmee rekening gehouden. De dekking vanuit de gemeentelijke bijdrage is daarmee niet in overeenstemming gebracht. De omvang hiervan moet nog worden bepaald. Voor 2017 draagt dit bij aan het overschot op de taak Toezicht en een tekort op de taak infectieziektebestrijding. Voor de komende jaren zal dit in de begroting worden aangepast.

Reizigersvaccinatie

€ 93.000 nadelig

Evenals voorgaand jaar wordt voor 2017 een tekort op deze taak verwacht. Er wordt momenteel gewerkt aan een businesscase. Het document wordt op korte termijn opgeleverd. Daarmee wordt helder op welke wijze we de problemen structureel kunnen oplossen.

Medische Milieukunde

€ 20.500 nadelig

Evenals voorgaand jaar wordt voor 2016 een tekort op de exploitatie van de medische milieukunde verwacht. GGD Regio Twente en GGD IJsselland delen het tekort op deze taak. Het tekort kan verklaard worden uit extra personele inzet ten behoeve van de omgevingswet.

Forensische geneeskunde

€ 35.000 nadelig

Het tekort wordt verwacht door een incidentele personeelsaangelegenheid. Deze situatie eindigt eind 2017. Daarnaast is het binnen deze taak moeilijk om voldoende gekwalificeerde artsen te vinden.

Bemoeizorg

€ 19.000 nadelig

In de voorjaarsbestuursrapportage is aangegeven dat (binnen de taak bemoeizorg) voor 2017 incidenteel € 24.000 aanvullend budget is geraamd voor intensivering van de activiteiten met betrekking tot

Hygiënische Probleem Huishoudens (HPH). Binnen het kader van de voorjaarsbestuursrapportage wordt dit tekort gedekt door incidentele inkomsten die op diverse onderdelen binnen de begroting.

Publieke gezondheid asielzoekers

€ 93.000 nadelig

Door een teruglopend aantal asielzoekers wordt voor 2017 een tekort op deze taak verwacht. De capaciteit van het team is nog niet volledig aangepast aan deze trend, mede doordat de werkzaamheden voor asielzoekers met name in de periode ná aankomst in Nederland plaatsvinden (na-ijleffect). Het tekort wordt gedekt vanuit de reserve Publieke gezondheid asielzoekers. Deze mutatie is verantwoord in de paragraaf "Algemene baten en lasten".

TBC

€ 37.000 nadelig

Het tekort wordt veroorzaakt door stijging van kosten van inzet eigen- en extern personeel. Daarnaast zijn extra kosten gemaakt voor lokale aanpassing van het landelijk in te voeren software pakket Itbc.

Seksuele Gezondheid

€ 28.000. voordelig

Door daling van de kosten voor laboratoriumonderzoek ontstaat een voordelig saldo. Daarnaast zijn extra bijdragen ontvangen vanuit de subsidieregeling aanvullende seksuologische hulpverlening. Bij het opstellen van de jaarrekening zal worden bekeken of het positief saldo op deze taak kan worden toegevoegd aan de egalisatiereserve.

4.3.2 Programma Service & Samenwerking

Diverse posten

€ 8.000 nadelig

De overschrijding betreft diverse posten die niet nader worden toegelicht.

4.3.3 Algemene baten en lasten

Bedrijfsvoering

€ 49.000 nadelig

Tot dit onderdeel behoren de resultaten op kapitaallasten (met name afwijking in rentetoe rekening), overige personeelslasten, huisvesting, administratie en algemeen beheer, automatisering en personele inzet bedrijfsvoering. Financieel technisch worden de resultaten van Bedrijfsvoering onder de noemer "saldo kostenplaatsen" in de begrotingswijziging verwerkt en niet apart inzichtelijk gemaakt. Voor de toelichting wordt dit onderscheid wel gemaakt.

Kapitaallasten, € 18.000 voordelig

Het voordelig resultaat ontstaat door aframing van het budget voor rente van kortlopende geldleningen ten gevolge van de lage rentestand.

Overige personeelslasten, € 50.000 nadelig

Het nadeel wordt veroorzaakt door hogere kosten met betrekking tot voormalig personeel van totaal € 26.000. Hierin is o.a. een nabetaling 2016 in verwerkt van € 11.000 waarmee in het budget geen rekening is gehouden.

Het budget voor dekking van de kosten van de Arbodienst wordt met € 25.000 overschreden door het toenemende aantal interventies. Dit is een verplichting van de werkgever waarop (bijna) niet kan worden gestuurd. Vooralsnog wordt uitgegaan van een incidentele overschrijding.

Huisvesting, € 55.000 nadelig

In 2016 is de renovatie van het kantoorgebouw aan de Zeven Alleetjes afgerond. In 2017 worden de eerste ervaringscijfers m.b.t. de exploitatie opgebouwd omdat sprake is van een volledig exploitatiejaar. Op basis van de huidige inzicht wordt een tekort op de exploitatie verwacht van € 55.000. Dit tekort bestaat uit overschrijdingen op diverse posten waarvan energie (€ 20.000), schoonmaak (€ 25.000) en belastingen (OZB € 15.000) de belangrijkste zijn. Alle onderdelen van de exploitatie worden beoordeeld of bijsturing op de kosten mogelijk is. Op dit moment kan geen conclusie worden getrokken omtrent de structurele gevolgen van deze prognose. In diverse ramingen zit nog een prognose verwerkt voor de resterende maanden van 2017. Bij het opstellen van de jaarrekening vindt opnieuw een beoordeling plaats.

Administratie en algemeen beheer, € 46.000 voordelig

Het voordelig saldo wordt met name veroorzaakt door aanvullend inkomsten uit projecten. Hierdoor worden overschrijdingen op deze kostenplaats voldoende gecompenseerd. De overschrijdingen betreffen voornamelijk het budget voor de kosten van gemene rekening (€ 125.000) en portokosten (ruim € 40.000). Op beide posten is sprake van een incidentele overschrijding.

Met betrekking tot de gemene rekening wordt een tekort verwacht in verband met de implementatie van nieuwe systemen voor financiën en HRM. Het totale kostenaandeel hierin voor de GGD (44% van het totaal) bedraagt € 193.000, waarvan een deel (€ 68.000) binnen de reguliere exploitatie van de gemene rekening kan worden gedekt. Het aandeel in het tekort voor de GGD is bepaald door toepassing van de verdeelsleutel (44% aandeel) op de reguliere exploitatiekosten. Met betrekking tot deze overschrijding is sprake van een incidentele overschrijding. De kosten van verdere doorontwikkeling en reguliere kosten kunnen naar verwachting binnen de bestaande kaders worden gedekt.

De overschrijding op de portokosten is ontstaan doordat het budget op deze post onvoldoende is bijgesteld na integratie van 0 – 4 JGZ. Met name voor deze taak wordt nog veel correspondentie traditioneel via de post verzonden. Inmiddels wordt een digitaliseringsslag gemaakt waardoor planning van afspraken en uitnodigingen digitaal kunnen worden verwerkt. Door deze ontwikkeling wordt verwacht dat er sprake is van een incidentele overschrijding.

Overige, € 9000 nadelig

Dit restant-saldo bestaat uit diverse kleinere afwijkingen. De belangrijkste afwijking is de huisvesting in de Schurenstraat te Deventer, door aanpassing van het huurcontract per 1 september 2017. Dit werkt door in 2018. In paragraaf 4.6. is dit onderwerp opgenomen.

Kostenplaatsen

€ 181.000 nadelig

Voor alle afdelingen van de GGD organisatie zijn kostenplaatsen in de administratie ingericht. Hier worden kosten op verantwoord die niet direct aan de producten (en daarmee programma's) kunnen worden toegerekend. De toerekening van de kostenplaatsen aan producten vindt plaats op basis van voorcalculatorische tarieven. Het voor/nadelig saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door

Bestuur, € 102.500 nadelig.

Het nadeel op deze kostenplaats wordt veroorzaakt door;

- raming van het centraal opleidingsbudget € 60.000. Dit wordt elders in de begroting gecompenseerd door afoming van het opleidingsbudget van de diverse afdelingen. Het totaalresultaat van de GGD wordt hierdoor niet beïnvloed.
- Raming van de budgetten zoals aangekondigd in de voorjaarsbestuursrapportage. Dit betreft de aanstelling van een adviseur Informatiestrategie. Aan deze functie is in eerste instantie invulling gegeven door een kwartiermaker (extern). De kosten (€ 40.000) hiervan zijn geraamd op deze kostenplaats. Daarnaast is een budget voor organisatieontwikkeling geraamd van € 10.000. Zoals in het voorjaar is aangegeven worden deze kosten door diverse interne maatregelen binnen de begroting gedekt.
- Overige niet nader toegelicht € 2.500.

Bestuursbureau, € 37.000 nadelig.

Bij de kostenplaats bestuur zijn de incidentele kosten van de adviseur Informatiestrategie verantwoord. Per 1 september 2017 is deze functie ondergebracht bij de afdeling Bestuursbureau. De loonkosten hiervan (€ 23.500) zijn hier ook geraamd en maken onderdeel uit van het tekort op deze kostenplaats. In het kader van de voorjaarsbestuursrapportage worden ook deze kosten door maatregelen elders in de begroting gedekt.

Binnen de afdeling Bestuursbureau is sprake van langdurige ziekte (communicatie en management-assistenten) waarvoor extra kosten zijn geraamd.

Klantcontactcentrum (KCC) , € 51.000 nadeel.

In 2016 is een centraal Klantcontactcentrum gestart. In 2017 is ingezet op de professionele doorontwikkeling van dit KCC en is incidenteel extra formatie ingezet. De extra (incidentele) kosten die hiermee zijn gemoeid zijn voorlopig op de kostenplaats AGZ verantwoord.

Kennis en expertise centrum , € 9.500 voordelig.(niet nader toegelicht).

Algemeen

€ 245.500.voordelig

Onvoorzien, € 85.000 voordelig

De post onvoorzien wordt per saldo met € 85.000 afgeraamd. Dit saldo wordt aangewend voor dekking van kosten op de overige onderdelen in de exploitatie. Onder andere was in de begroting een stelpost geraamd van € 50.000 voor dekking van loonkostenontwikkeling 2017.

Op deze post wordt een budget van € 45.000 in stand gehouden voor het laatste kwartaal 2017.

Dekking uit reserves, € 512.000 voordelig

Reserve masterplan € 306.000.

Deze reserve wordt in 2017 geheel aangewend. Het project loopt tot 1 juli 2017. Door de beschikking over deze reserve verlopen de kosten budgettair-neutraal.

Reserve PGA, € 93.000.

De beschikking over deze reserve komt overeen met het verwachte tekort op deze taak in 2017. Voor een nadere toelichting hier op wordt verwezen naar de toelichting op deze taak onder het programma gezondheid. Na deze beschikking is nog ongeveer € 420.000 beschikbaar binnen deze reserve.

Rekening saldo 2016, € 113.000

Bij vaststelling van de jaarrekening 2016 is besloten het voordelig saldo te bestemmen voor dekking van de loonkostenontwikkeling 2017 waarmee in de begroting onvoldoende rekening is gehouden.

Risicoreserve

Het verloop van de risicoreserve is in onderstaande tabel weergegeven.

Stand van de reserve o.b.v. jaarrekening 2016	148.400
Toevoegingen 2017 uit opslag in tarieven	205.300
Prognose van beschikkingen over de risicoreserve	-269.250
Per saldo mutatie van de reserve 2017	-63.950
Saldo reserve	84.450

Het saldo van de paragraaf algemene baten en lasten wordt hierdoor niet beïnvloed. De kosten ten laste van de reserve, die ook op deze paragraaf zijn verantwoord, worden gedekt door een beschikking over de reserve. De stand van de reserve wordt hierdoor wel beïnvloed.

De reserve risicoreserve wordt in stand gehouden om risico's met betrekking tot langdurige ziekte en boventallig personeel te dekken. De toevoeging aan de reserve wordt gevormd door de opslag in het tarief wat door de GGD wordt toegepast voor diverse activiteiten o.a. projecten, detacheringen en DVO's. De toevoegingen hebben hoofdzakelijk een incidenteel karakter.

Het beslag op de reserve bestaat uit kosten die samenhangen met langdurige ziekte en boventallig personeel. Deze kosten kunnen niet binnen de afdelingen worden opgevangen en worden derhalve centraal verantwoord en gedekt uit de reserve. Waar mogelijk worden maatregelen getroffen en vindt begeleiding via de arbodienst plaats om de kosten zoveel mogelijk te beperken. Het betreft personele aangelegenheden die over het algemeen een lange doorlooptijd kennen. Daartegenover staat dat het beeld snel kan veranderen door verloop van personeel. Het is daarom lastig een prognose te maken voor de langere termijn.

Projecten, € 348.000 nadeel.

In 2017 zijn 26 projectmatige activiteiten met een beperkte looptijd onderhanden, waarvoor in de begroting een budget wordt geraamd. Zie ook paragraaf 4.4.

Overige, € 4.500 nadeel.(niet nader toegelicht)

4.4 Projecten met een beperkte looptijd

In 2017 zijn 26 projectmatige activiteiten met een beperkte looptijd onderhanden, waarvoor in de begroting een budget wordt geraamd. De totale omvang hiervan bedraagt afgerond € 1.8 mln. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van projecten in 2017. De kosten van projecten worden voornamelijk uit subsidies gedekt. Het nadeel op dit onderdeel betreffen de kosten (€ 306.000) van het masterplan, gedekt door een beschikking over de reserve masterplan en de kosten (€ 42.000) van de pilot GGD Academy, die binnen de kaders van de voorjaarsnota 2017 zijn gedekt. Naast de baten en lasten die samenhangen met projecten is nog € 415.000 verantwoord met betrekking tot maatwerk JGZ.

In het overzicht is het project masterplan JGZ vermeld. Dit project loopt van 1 augustus 2015 tot 1 juli 2017. Binnen dit project worden de kosten verantwoord die noodzakelijk zijn voor implementatie van de nieuwe werkwijze jeugdgezondheidszorg 0 – 18. In het oorspronkelijke projectplan is uitgegaan van een looptijd tot juli 2017. In de projectbegroting was rekening gehouden met personele frictiekosten. Gebleken is dat deze kosten beperkt zijn maar wel langer doorlopen (zie ook toelichting paragraaf 4.4.1). Verwacht wordt dat het project in 2017 met een saldo van € 93.000 kan worden afgesloten. Voorgesteld wordt dit restant-budget in 2018 aan te wenden voor dekking van frictiekosten, die ontstaan door andere normen en verschuiving in functies als gevolg van de nieuwe werkwijze jeugdgezondheidszorg.

4.5 Investerings

Voor 2017 worden de volgende investeringskredieten geraamd:

- Vervanging dienstauto forensische geneeskunde	€ 45.000
- Vervanging meubilair CB-locaties	€ 270.000
- Vervanging audiometers JGZ	€ 90.000
- Verbouw Huisvesting Deventer	€ 60.000

In de begroting is rekening gehouden met de kapitaallasten die voortvloeien uit de investeringen. De verbouw van de huisvesting in Deventer hangt samen met de verplaatsing van een CB-locatie in Deventer.

4.6 Prognose 2018 en verder

In deze paragraaf wordt op basis van de beschreven ontwikkelingen een doorkijk gegeven van de gevolgen voor de exploitatie van de (reeds vastgestelde) programmabegroting 2018. Daarnaast wordt in de ontwikkelingsbrief ingegaan op de nieuwe ontwikkelingen voor de begroting 2019.

Ontwikkeling loonkosten

In deze rapportage zijn de ontwikkelingen van loonkosten op basis van de nieuwe CAO verwerkt. Bij het opstellen van de begroting 2018 waren deze ontwikkelingen nog niet bekend. In de begroting 2018 is de reguliere indexering uit de septembercirculaire 2016 verwerkt. Ook voor 2018 wordt een tekort op het loonkostenbudget verwacht. De omvang hiervan zal in de Bestuursrapportage Voorjaar 2018 worden opgenomen.

Ontwikkeling IKB.

Op basis van de huidige inzichten kan nog geen conclusie worden getrokken omtrent de omvang van de financiële gevolgen met betrekking tot de wijziging van het IKB budget. In de begroting 2018 is hiermee geen rekening gehouden en zal naar verwachting ook in 2018 tot een tekort leiden.

In de Bestuursrapportage Voorjaar 2018 zullen de financiële gevolgen opnieuw in beeld worden gebracht.

Extrapolaties uit de lopende exploitatie

Jeugdgezondheidszorg

In 2018 zal een vervolg worden gegeven aan de monitoring van de exploitaties van JGZ. Aan de hand hiervan moet worden bekeken of een structureel sluitende begroting kan worden opgesteld. De frictiekosten als gevolg van bovenformatie bij de functie van de doktersassistenten lopen voor een deel door naar 2018.

Exploitatie kantoor Zeven Alleetjes

Voor de exploitatie van het kantoor aan de Zeven Alleetjes wordt in 2017 de eerste ervaringscijfers over een volledig exploitatiejaar opgebouwd en wordt voor 2017 een nadelig resultaat verwacht. Bekeken wordt of in de komende periode bijsturing mogelijk is.

Huisvesting in Deventer

De huisvesting van een consultatiebureau is gecombineerd met de huisvesting van de GGD aan de Schurenstraat. Door deze verandering in huisvesting nemen de huurkosten toe, hierover moet nader worden afgestemd met de gemeente Deventer (wat betreft de huisvestingslasten van consultatiebureaus).

Overige extrapolaties

- Ontwikkelingen toezicht: het toezicht op de kinderopvang wordt met ingang van 2018 gewijzigd en geïntensiveerd. Dit houdt in dat per inspectie meer uren personele inzet zijn benodigd dan in de afgelopen jaren. Hierover komt in december a.s. een voorstel in het DB.
- Reizigersadviesing: Zoals hiervoor is aangegeven wordt een plan uitgewerkt om dit product met een sluitende dekking te kunnen uitvoeren.
- Publieke gezondheidszorg asielzoekers: de ontwikkelingen van deze taak vragen nog nadere aandacht en analyse.
- Hygiënische Probleemhuishoudens: vanaf 2017 wordt extra capaciteit voor deze activiteit ingezet. Dit is nog niet structureel in de begroting verwerkt. Dit onderwerp komt terug in de ontwikkelingsbrief.
- Infectieziektebestrijding: vanaf 2017 wordt extra capaciteit voor deze basistaak ingezet om te kunnen voldoen aan de landelijke normen. Dit is nog niet structureel in de begroting verwerkt. Dit onderwerp komt terug in de ontwikkelingsbrief.

Overige ontwikkelingen voor 2018 en verder.

Met ingang van 2018 wordt gebruik gemaakt van een nieuw personeelssysteem en een nieuw financieel systeem. De implementatiekosten worden in 2017 verantwoord. Het aandeel van de GGD (€ 125.000) hierin is in deze rapportage verwerkt. Dit betreffen incidentele kosten. Voor 2018 wordt verwacht dat de verdere doorontwikkeling en de reguliere kosten die met de systemen samenhangen binnen de bestaande kaders kunnen worden bekostigd.

5. Begrotingswijziging

In de begrotingswijziging zijn de mutaties uit deze rapportage verwerkt die leiden tot een verwacht tekort van € 197.000. In de wijziging zijn ook de prognoses uit de voorjaarsbestuursrapportage verwerkt. De mutaties hebben geen gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage.

BEGROTINGSJAAR 2017
BEGROTINGSWIJZIGING 2017/2

LASTEN

omschrijving	begroting 2017	wijziging 2017	begroting 2017 na wijziging
<u>Programma Service&Samenwerking</u>			
Exploitatielasten	94.168	-3.000	91.168
Kostenplaatsen	1.268.870	29.500	1.298.370
<u>Programma Gezondheid</u>			
Exploitatielasten	5.020.763	897.960	5.918.723
Kapitaallasten	140.952	5.000	145.952
Kostenplaatsen	15.739.827	-44.221	15.695.606
<u>Algemene lasten en dekkingsmiddelen</u>			
Projecten		1.850.425	1.850.425
Exploitatielasten		269.250	269.250
Kostenplaatsen		230.811	230.811
Reserveringen	49.920		49.920
Niet in te delen lasten	129.830	-84.830	45.000
Totaal mutaties	22.444.330	3.150.895	25.595.225

BEGROTINGSJAAR 2017
BEGROTINGSWIJZIGING 2017/2

BATEN

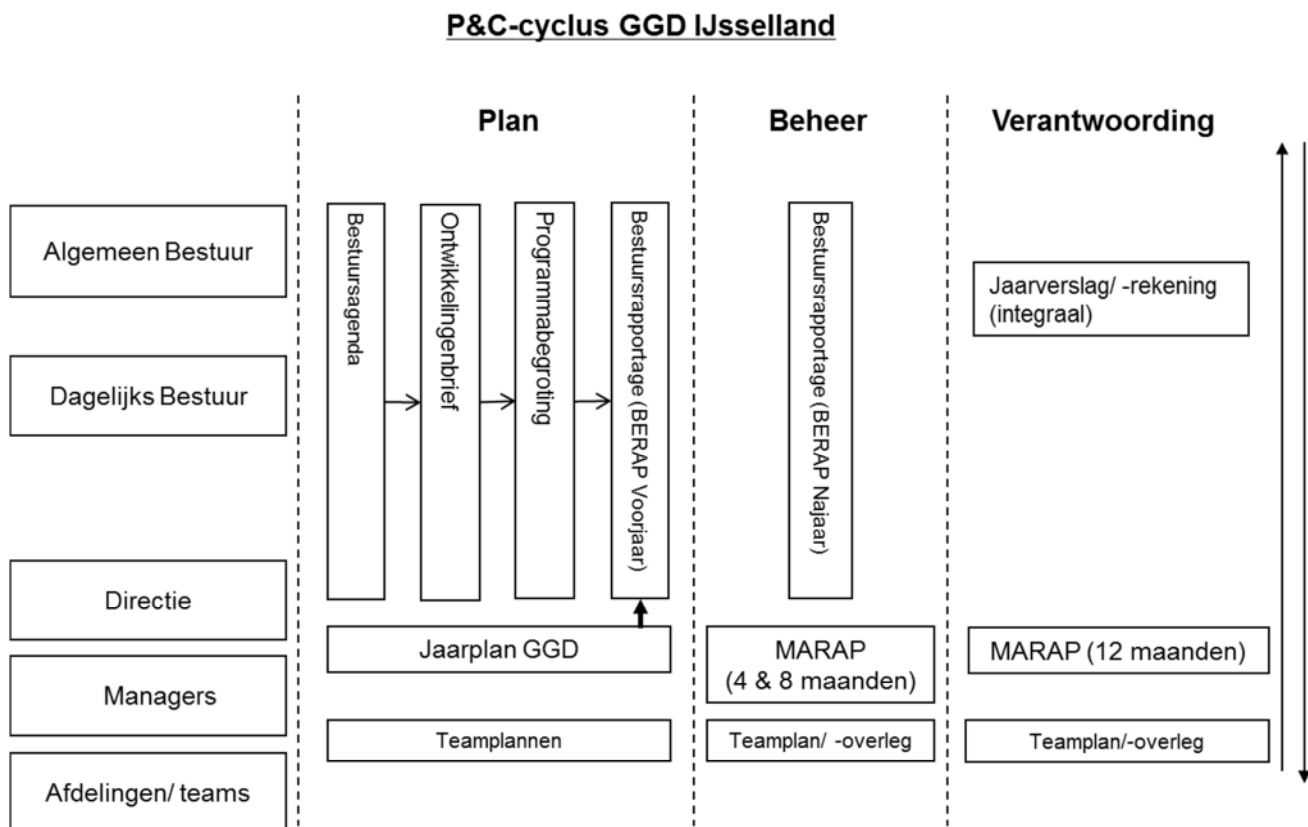
omschrijving	begroting 2017	wijziging 2017	begroting 2017 na wijziging
<u>Programma Service&Samenwerking</u>			
Gemeentelijke bijdragen	1.466.950		1.466.950
Overige financiering		18.500	18.500
<u>Programma Gezondheid</u>			
Inkomsten o.b.v. DVO	900.952		900.952
gemeentelijke bijdrage	15.026.737	-10.000	15.016.737
Bijdragen van het rijk	1.596.900	27.500	1.624.400
Inkomsten o.b.v. klanttarief	1.648.427	96.000	1.744.427
Projectfinanciering	1.109.535	105.000	1.214.535
Overige financiering	618.991	437.392	1.056.383
<u>Algemene lasten en dekkingsmiddelen</u>			
Projecten		1.502.778	1.502.778
reserveringen		575.517	575.517
Overige financiering	75.838	201.085	276.923
saldo gewone dienst 2017		197.123	197.123
totaal mutaties	22.444.330	3.150.895	25.595.225

Bijlage 1: Het instrument Bestuursrapportage

GGD IJsselland rapporteert twee keer per jaar aan haar bestuur over de uitvoering van haar dienstverlening. De Bestuursrapportage in het voorjaar informeert het bestuur over de voorgenomen activiteiten in het betreffende jaar (het jaarplan 2017) en geeft aan in hoeverre de activiteiten uitgevoerd kunnen worden binnen de gestelde financiële kaders (de programmabegroting). Omdat de programmabegroting voor GGD IJsselland ruim voor aanvang van het boekjaar wordt vastgesteld, is bijstelling op actuele ontwikkelingen vaak noodzakelijk. In de Voorjaarsbestuursrapportage 2017 zijn de autonome ontwikkelingen, ontwikkelingen in het bestaande beleid en nieuwe ontwikkelingen geschetst.

De bestuursrapportage in het najaar (huidig document) geeft een tussenstand over uitgevoerde activiteiten en de uitwerking van de (bestuurlijke) ambities en opdrachten/gestelde doelen over de maanden januari tot en met augustus 2017.

De bestuursrapportage is onderdeel van de planning- en control-cyclus van GGD IJsselland, zoals deze in onderstaand schema wordt weergegeven.

Versie oktober 2017

Bijlage 2: Projecten

Overzicht onderhanden projecten 2017

Omschrijving project	Totaal beschikbare subsidie 2017
KEC	
Loverboys	20.000
VCJG Deventer	35.776
Raalte gezond	25.072
Programmamanagement Zwolle Gezonde Stad	37.000
Samen Verder Groeien (Ommen-Hardenberg)	40.798
Gezond in Deventer (zgn. gidsgelden)	87.039
Projectleider Gezonde School Steenwijkerland	7.000
Voorstad Beweegt	129.079
Creating Healthy School Communities	3.375
JY bent gezond	1.614
JY in de buurt	5.298
Projectcoördinatie gezonde leefstijl Staphorst	11.250
GIDS in Raalte	87.000
Bankhoppers	11.279
Menukaart Gezonde school Ommen/Hardenberg	5.125
Gezonde school aanpak Deventer	26.125
Verwarde personen	57.096
Aanpassing registratiesysteem Onverzekerdenregeling	2.500
Redactie website SGID	13.775
Onderzoek GG aanpak Deventer, deel 1	15.000
Onderzoek GG aanpak Deventer, deel 2	15.000
We Can Young	4.434
OGGZ	
Verpleegkundig spreekuur en spuit-omruil	20.000
AGZ	
Statushouders 2017	412.644
JGZ	
Armoede en gezondheid bij kinderen	14.500
Masterplan JGZ	305.647
maatwerk JGZ 2017	415.000
Totaal projecten	1.808.425